Afrikansk svinepest -ASF

Mistanke om svinepest, hvad sker der så?

Årsmøde LVK, Høng Landbrugsskole
Torsdag 7. februar 2019

Karsten Aagaard
Dyrlæge
Veterinært Beredskab
Fødevarestyrelsen, Veterinær Nord
Tlf.: 72275095/72275342
Email: kaaag@fvst.dk

Miljø- og Fødevareministeriet
Fødevarestyrelsen

Afrikansk svinepest -ASF

Afrikansk svinepest -ASF

Disposition:

1. Ejers kontakt til praktiserende dyrlæge.
2. Dyrlægens kontakt til Fødevarestyrelsen.
3. Hvad sætter Fødevarestyrelsen i gang?
4. Hvad gør ejer og dyrlæge indtil Fødevarestyrelsen er fremme i besætningen?
5. Hvad sker der, når Fødevarestyrelsen ankommer til besætningen?
6. Hvad sker der, hvis laboratoriesvaret er positivt for afrikansk svinepest og et udbrud dermed er en realitet?

Afrikansk svinepest -ASF

1. Ejers kontakt til praktiserende dyrlæge

Afrikansk svinepest -ASF

- Høj feber
- Forhøjet dødelighed
- Nedstemt
- Ophørt ædelyst
- Nedsat aktivitet
- Ulyst til at rejse sig
- Slingerhed
- Forstoppelse, evt. efterfulgt af diarré
- Blod i afføring
- Brækninger
- Kramper
- Hyperæmi/blødninger i huden
- Blødninger fra næse og rektum
- Aborter, dødfødte grise, svage kuld

Miljø- og Fødevareministeriet
Fødevarestyrelsen

Afrikansk svinepest -ASF

2. Dyrlægens kontakt til Fødevarestyrelsen

Afrikansk svinepest -ASF

- Dyrlægen orienterer ejer om dine observationer.
- Dyrlægen orienterer ejer om, at han nu kontakter FVST for at få be- eller afkræftet mistanken om svinepest.
- Ejer og dyrlæge inddrager hermed FVST i et fælles ansvar.
- Det er vigtigt, at ejer og dyrlæge forstår det positive i at inddrage FVST – hellere en gang for meget end en gang for lidt.
- Det er med til at skabe troværdighed om det danske veterinære beredskab.
- Det skaber tillid til den danske eksport.

Afrikansk svinepest -ASF

Praktiserende dyrlæge kontakter FVST på baggrund af observerede symptomer.

ASF er en liste 1 sygdom og skal anmeldes ved mistanke.

Husk der er mange differentialdiagnoser.

Afrikansk Svinepest (ASF)

Differentialdiagnoser:

1. Klassisk Svinepest (CSF)
2. Rødsyge
3. PRRS
4. PMWS
5. PDNS
6. Salmonellose
7. Pasteurellose

Afrikansk svinepest -ASF

FVST spørger ind til de symptomer, som ejer og dyrlæge har set, spørger til evt. obduktionsfund og beder om at få fremsendt nogle billeder, der viser nogle af observationerne.

Du skal som ejer også være opmærksom på, at du kan blive involveret i en mistanke såfremt FVST får en henvendelse om en mistanke fra et slagteri eller et laboratorium.

Afrikansk Svinepest (ASF)

Varierende fund:

- Ødematøse tonsiller med blødninger og pus
- Forstørrede og blodfyldte lymfeknuder

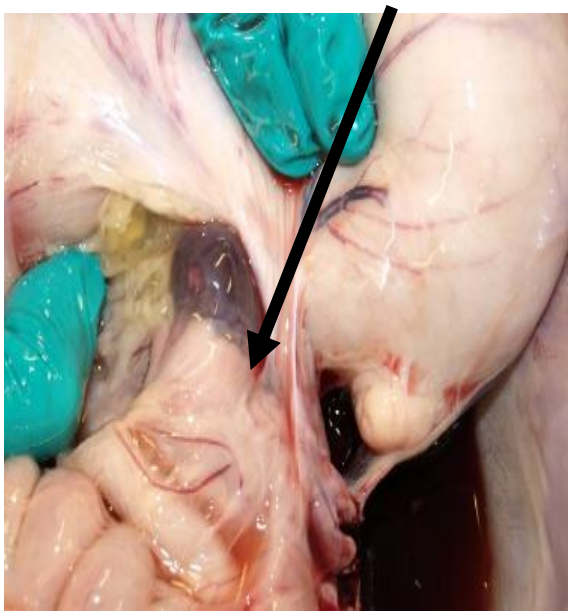

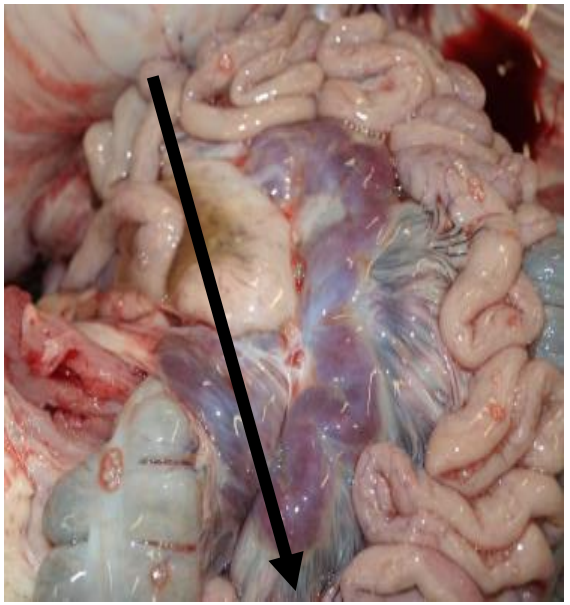

Afrikansk Svinepest (ASF)

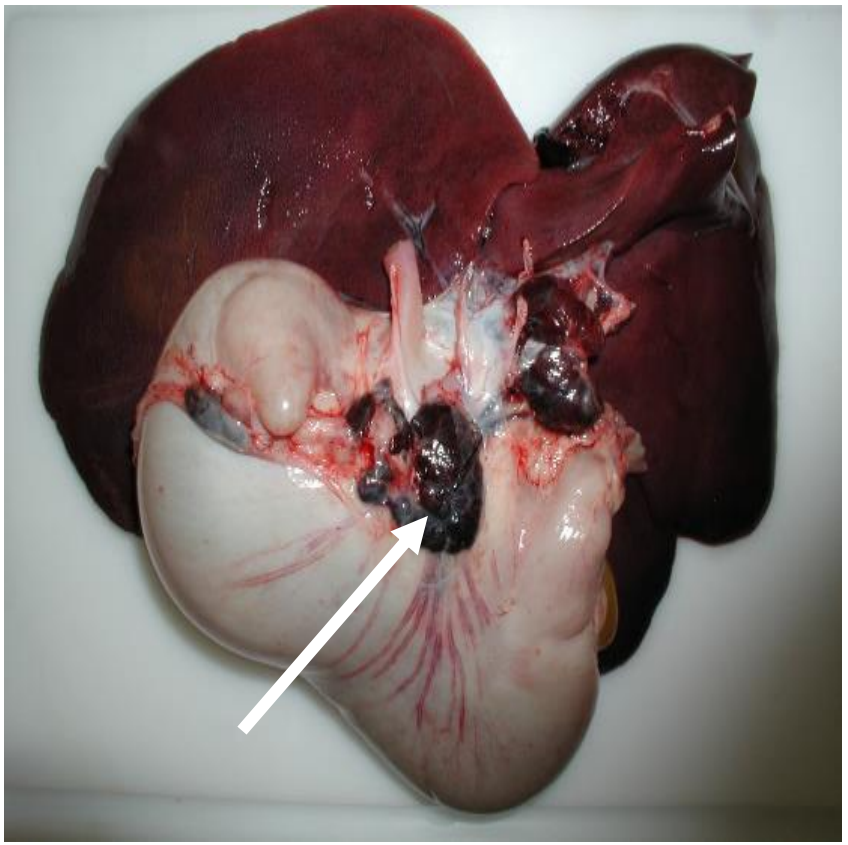

Miljø- og Fødevareministeriet
Fødevarestyrelsen

Afrikansk svinepest -ASF

3. Hvad sætter Fødevarestyrelsen i gang?

Afrikansk svinepest -ASF

- FVST-enheden fremsender billederne til vurdering hos Dyresundhed i Glostrup og hos Veterinærinstituttet på Lindholm. Hermed er disse orienteret om mistanken.
- Desuden orienterer enheden det lokale politi og den lokale beredskabsstyrelse samt DAKA.
- Dyresundhed orienterer erhvervet, relevante danske embedsmænd og politikere, EU og OIE.

Afrikansk svinepest -ASF

- Veterinærinstituttet melder tilbage om behov af prøveomfang (organmateriale og blodprøver).
- FVST-enheden opretter internt i første omgang et besøgshold(2 personer) og et kontorhold (2 personer).
- Besøgsholdet pakker bilen med de nødvendige besøgsremedier og skal være fremme i besætningen så hurtigt som muligt – og indenfor max. 5 timer.

Afrikansk svinepest -ASF

Kontorholdets funktion:

- Opretter en sag og udarbejder et offentligt tilsyn for besætningen. Besætningen lukkes i CHR.
- Påbegynder en logbog, hvori alle hændelser registreres (dokumentation for alle hændelser er påkrævet).
- Ser på luftfoto af besætningens beliggenhed og kommer med forslag til adskillelsen mellem ren og uren zone.
- Ser på til- og fraflytning af dyr (dyreregistrering).
- Foretager smitteopsporingsarbejde, herunder besætnings- og personkontakter.

Afrikansk svinepest -ASF

4. Hvad gør ejer og dyrlæge indtil Fødevarestyrelsen er fremme i besætningen?

Afrikansk svinepest -ASF

- På vej til besætningen kan Fødevarestyrelsens besøgshold være i kontakt med ejer og dyrlægen i besætningen. Dyrlægen skal først og fremmest have fokus på besætningsejer og medarbejdere (reaktionerne kan variere meget).
- Ingen må på nuværende tidspunkt forlade ejendommen uden Fødevarestyrelsens tilladelse.

Afrikansk svinepest -ASF

- Besætningsejeren kan blive bedt om at placere en spand med rent vand mellem ren og uren zone (normalt ved indkørslen) til brug for Fødevarestyrelsen ved ankomst til besætningen. Desuden placeres også en spand med rent vand i forrummet.
- Dyrlægen i besætningen kan blive bedt om at foretage yderligere temperaturmålinger og vurdere på repræsentativt prøvemateriale (blod og organmateriale).

Afrikansk svinepest -ASF

5. Hvad sker der, når Fødevarestyrelsen ankommer til besætningen?

Afrikansk svinepest -ASF

- Dyrlægen i besætningen informerer kort om gjorte observationer.
- Fødevarestyrelsen informerer kort om det videre forløb.
- Kliniske observationer og udtagning af prøver afsluttes hurtigst muligt.
- Prøvemateriale transporteres af politiet (bil eller helikopter) til Veterinærinstituttet.

Afrikansk svinepest -ASF

Miljø- og Fødevareministeriet
Fødevarestyrelsen

Afrikansk svinepest -ASF

- Fødevarestyrelsen afslutter sammen med besætningsejer og dyrlæge smitteopsporingsskemaet, herunder spørgsmål om:

- Tilførsel af grise.
- Fraførsel af grise til anden besætning i Danmark eller til udlandet.
- Kontrol af evt. vaskecertifikat.
- Medarbejdere fra udlandet, herunder fra områder ramt af svinepest.
- Kendskab til indførsel af madvarer til ejendommen blandt medarbejderne.
- Kendskab til vildsvin i området.
- Udøvelse af vildsvinejagt af ejer eller medarbejdere i udlandet.
- Smittebeskyttelsesplan inklusiv til- og frakørselsveje.

Afrikansk svinepest -ASF

- Fødevarestyrelsen gennemgår sammen med besætningsejer og dyrlæge det fremsendte brev vedrørende offentligt tilsyn. Formålet med det offentlige tilsyn er at stoppe spredningen af evt. forekomst af afrikansk svinepest.
- Det er derfor også vigtigt at forholde sig til, hvad det offentlige tilsyn betyder for familie, medarbejdere, håndværkere og gæster.

Afrikansk svinepest -ASF

- Behovet for evt. krisehjælp og kontaktmuligheder drøftes med besætningsejer.
- Ved mistanke om en alvorlig husdyrsygdom udleverer og gennemgår Fødevarestyrelsen med besætningsejeren en informationsskrivelse med svar på aktuelle spørgsmål.
- Besøget afsluttes med at oplyse navn og telefonnummer på en kontaktperson, som står til rådighed for besætningsejer ved eventuelle senere spørgsmål.

Afrikansk svinepest -ASF

- Dyrlægen kan herefter vaskes ud og forlade besætningen – bad og tøjskifte samt vask af bilens hjul og hjulkapsler med f.eks. Virkon S®. Kører direkte hjem via vaskehal. Kan ikke køre i praksis og afventer laboratoriesvar. Ved positivt svar er der karantæne i 48 timer. Kan i ventetiden arbejde på klinik for familiedyr.
- Besætningsejer og dyrlæge vil få svar på laboratorieundersøgelserne straks efter udmelding fra Veterinærinstituttet (døgnvagt).

Afrikansk svinepest -ASF

6. Hvad sker der, hvis laboratoriesvaret er positivt for afrikansk svinepest og et udbrud dermed er en realitet?

Afrikansk svinepest -ASF

- Information til:
  - ✓ Besætningsejer og dyrlæge
  - ✓ Erhvervet, embedsmænd, politikere, EU og OIE
  - ✓ Politi, beredskabsstyrelse, DAKA

Afrikansk svinepest -ASF

- Praktiserende dyrlæger
- Beredskabsstyrelsen
- Politi
- GIS LE34
- DTU
- DMI
- DAKA
- Landbrug og Fødevare
- Forsvaret
- Styrelsen for patientsikkerhed
- Slagteri, mejeri mf.

Miljø- og Fødevareministeriet
Fødevarestyrelsen

BEREDSKABS STYRELSEN

POLITI

FORSVARET
FORDI NOGET ER VÆRD AT KÆMPE FOR

DTU Danmarks Tekniske Universitet

LANDBRUG FØDEVARER

DMI
Vejr, klima og hav

STYRELSEN FOR PATIENTSIKKERHED

Miljø- og Fødevareministeriet
Fødevarestyrelsen

Afrikansk Svinepest - ASF

Hvad sker der?

CHR XXXXX er under mistanke

CHR XXXXX er smittet

Min besætning ligger < 3 km fra CHR XXXXX

Min besætning ligger 3 til 10 km fra CHR XXXXX

Min besætning ligger > 10 km fra CHR XXXXX

Afrikansk Svinepest - ASF

STAND-STILL ved fund af Afrikansk Svinepest:

Et forbud mod flytning af levende dyr i hele landet eller i store dele af landet, som kan omfatte flere dyrearter end de modtagelige arter – max. 72 timer

Fastfrysningen ophæves:

- Transport af levende dyr af ikke modtagelige arter
- Dyr til slagtning
- Dyr, der af dyreværnmæssige grunde er nødsaget til at blive flyttet
- Dyr til levebrug ved direkte flytninger
- Samlinger af dyr til levebrug (markeder, auktioner, dyrskuer)

Afrikansk Svinepest - ASF

Straks anmeldelse af syge og døde svin i beskyttelses- og overvågningszonen.

- Besætningsejer skal anmelde syge og døde svin til FVST.
- FVST aflægger instruktionsbesøg i samtlige besætninger indenfor 2 og 4 dage i henholdsvis beskyttelses- og overvågningszonen.
- Besætningsejer instrueres i udtagning af milt og krøslymfeknuder fra døde grise.

3 Km. Zone om CHR XXXXX

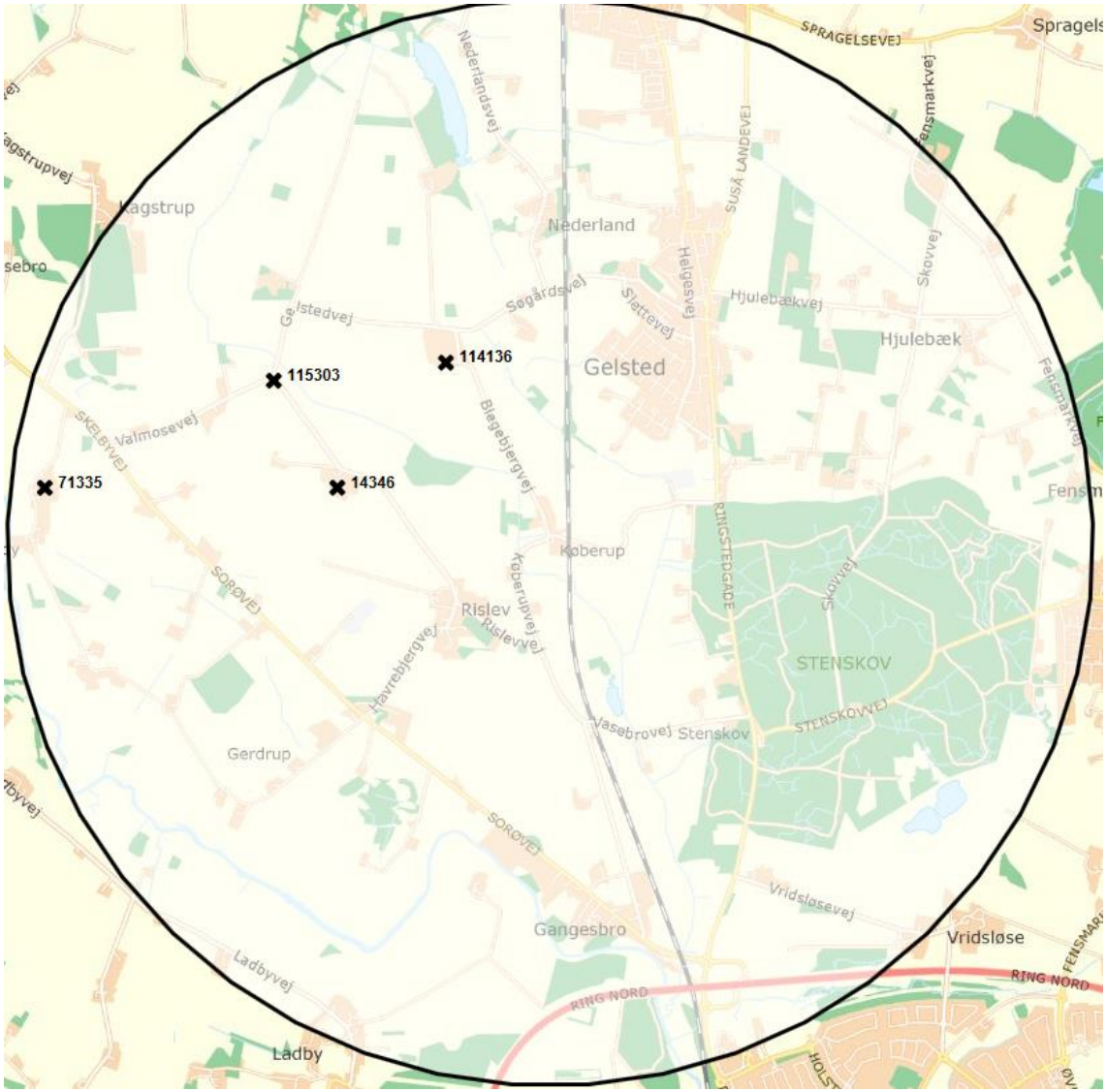

Afrikansk Svinepest - ASF

- Screeningsbesøg i beskyttelseszonen < 3 km:
- 1. besøg indenfor 7 dage – klinisk undersøgelse.
- 2. besøg tidligst 45 dage efter afslutning af den indledende rengøring og desinfektion samt insektbekæmpelse – klinisk undersøgelse og blodprøvning.
- Forbud mod flytning af dyr, sæd, æg og embryoner.
- Døde og syge svin skal anmeldes.
- 45 dage kan nedsættes til 30 dage.

Miljø- og Fødevareministeriet
Fødevarestyrelsen

10 km zone om CHR XXXXX

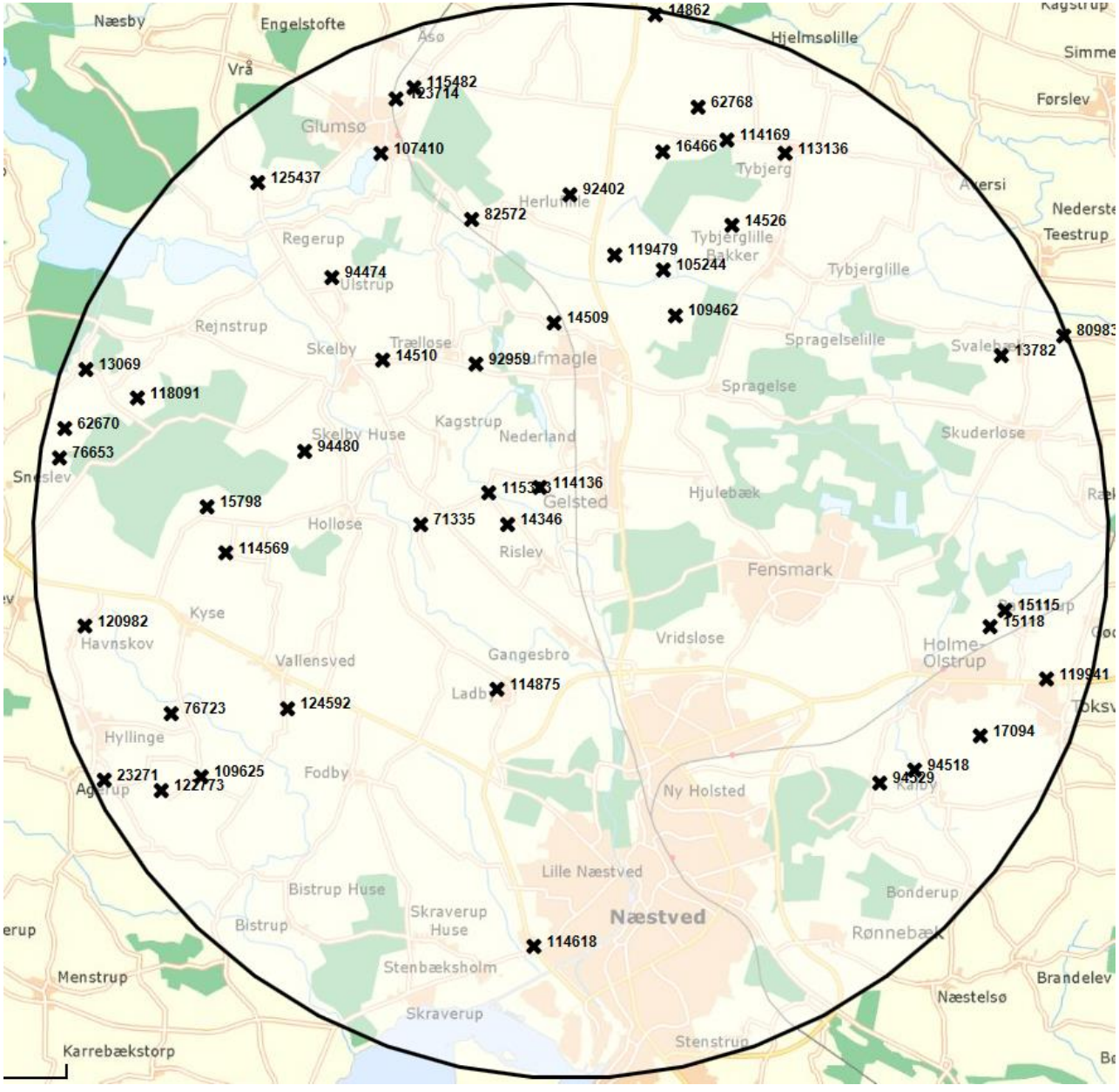

Afrikansk Svinepest - ASF

- Screeningsbesøg i overvågningszone 3-10 km:
- Klinisk undersøgelse i alle besætninger tidligst 40 dage efter afslutning af den indledende rengøring og desinfektion samt evt. insektbekæmpelse og evt. prøveudtagning
- Forbud mod flytning af dyr, sæd, æg og embryoner
- Døde og syge svin skal anmeldes
- 40 dage kan ændres til 20 dage

Afrikansk Svinepest - ASF

Ophævelse af zoner		
	Beskyttelseszone	Overvågningszone
Zonen kan tidligst ophæves efter: ▪ Afslutning af den indledende rengøring og desinfektion ▪ Kliniske undersøgelse, inkl. temperaturmåling i besætningen ▪ Blodprøvning altid i beskyttelseszonen og om nødvendigt i overvågningszonen	45 dage	40 dage
Opretholdelse af zonen kan efter nedenstående afkortes til: ▪ Afslutning af den indledende rengøring og desinfektion ▪ Gennemførelse af et intensivt undersøgelses- og prøveudtagningsprogram	30 dage	20 dage

Miljø- og Fødevareministeriet
Fødevarestyrelsen

Afrikansk Svinepest - ASF

SITUATION	TIDSHORISONT
Anmeldelse om MIS i besætning	< 5 timer besøg i besætning
Anmeldelse om MIS på slagteri	< 3 timer i leverandørbesætning
Indsendelse af diagnostisk materiale	< 8 timer efter anmeldelse
Laboratoriesvar	12-24 timer på laboratoriet
Taksering	Afsluttet inden aflivning påbegyndes
Aflivning påbegyndt i besætning	< 36 timer efter diagnosticering
Aflivning påbegyndt i kontaktbesætning	< 48 timer efter beslutning om aflivning
Indledende rengøring og desinfektion	Afsluttes i tilslutning til aflivning
Udbetaling af erstatning	< 30 dage efter aflivning
Endelig rengøring og desinfektion	Godkendes af Fødevarestyrelsen
Genindsættelse	Tidligst 40 dage efter godkendt rengøring og desinfektion
Blodprøvning	Tidligst 45 dage efter genindsættelse

Afrikansk Svinepest - ASF

Genindsættelse af dyr:

- Kontrolsvin tidligst 40 dage efter godkendt rengøring og desinfektion
- Blodprøvning for antistoffer tidligst 45 dage efter indsættelse.
- Er alle prøver negative kan en hel besætning indsættes.

Fortsat godt årsmøde

Miljø- og Fødevareministeriet
Fødevarestyrelsen